

ONLINE PORADNA E-BEZPEČÍ: JAK POMÁHÁME ZVLÁDAT RIZIKA NA INTERNETU V ROCE 2024

Pavel SCHWEINER

Rok 2024 byl pro online poradnu E-Bezpečí Univerzity Palackého v Olomouci dalším obdobím plným výzev, nejen v poradně. Jedním z klíčových ukazatelů je opět vysoký počet případů, které jsme řešili. K dnešnímu dni jsme v online poradně E-Bezpečí (www.napisnam.cz) evidovali celkem 553 případů, a to rok stále nekončí. Pokud jde o témata, která jsme v období do listopadu 2024 nejčastěji řešili, na prvním místě se jednoznačně objevuje sextortion – vydírání s využitím intimních materiálů. Velmi častým problémem však zůstává i sexting, zejména u dětí, včetně případů dětské pornografie. Dále také evidujeme vysoký počet případů kyberšikany, kyberstalkingu, obtížných rozchodů a online podvodů, fake profilů, nabourávání elektronických účtů.

Tento vývoj ukazuje na důležitost prevence a odborného poradenství v oblasti kybernetické bezpečnosti, a my se budeme nadále podílet na tom, aby byl internet bezpečným místem pro všechny.

Přestože se může zdát, že o problému sextortion již bylo řečeno mnoho, rozhodně nelze říci, že by tento fenomén ztrácel na aktuálnosti. Naopak, kybersex je stále pro mnoho lidí zajímavý a snáze „dostupný“, což však přináší i značná rizika. Mnoho obětí se stydí o svém problému hovořit, obává se veřejného odhalení, a proto volí cestu mlčení, případně zaplatí požadovanou částku vyděrači. Tyto situace často oběť dostávají do hlubokých psychických problémů, včetně úzkostí a strachu z budoucnosti. V

tomto článku přinášíme pohled na několik konkrétních případů, které ilustrují vážnost tohoto problému. Jedná se o příběhy dívek, chlapců i mužů, jež byly zpracovány zcela anonymně a obsahují autentické přepisy jejich příběhů. Doufáme, že tato svědectví pomůže zvýšit povědomí o rizicích sextortion.

„Poslala jsem na Snapchatu někomu koho vůbec neznám nějaké nahé fotky. Chtěla jsem to ukončit a zablokovala jsem si ho. Pak mi napsal z jiného účtu že ty fotky zveřejní jestli se mu nemluví. Omluvila jsem se mu a napsal mi že pokud mu budu dál posílat fotky ze všechny kromě jedné smaže. Tu jednu si nechá pro případ že bych to udělala znovu. Nevím co mám dělat. Poradíte mi prosím? Momentálně bych nejradši skočila z mostu. (věk 14)“

„včera k večeru mi napsala nějaká holka na Instagramu a chvíli jsme si psali a dneska navrhla že bychom si mohli zahrát nějakou sexy hru tak jsem se zeptal co to je a ona mi to vysvětlila s jelikož jsem byl naivní tak jsem polevil a poslal jsem a nakonec se ukázalo že to je nějaký chlap a vydírá mě skrz to, chce peníze skrz cokoliv a nejhorší na tom je že je z Ameriky a nevím co mám dělat dál... (věk 18)“

„Dobrý den, psala sem si s jedním klukem ze zahraničí , udělala jsem s ním videohovor ve sprše, jenže on si to nahrával. Má to uložené u sebe a teď mi vyhrožuje, že to pošle všem, když mu nedám peníze či moje heslo na můj účet, co mám dělat? (věk 19)“

„Na instagramový účet napsala nějaká Hana. Chvilku jsme si psali a po nějaké době jsme si začali vyměňovat selfies.. Zašlo to trochu dál, tohle normálně nedělám, ale začali jsme si vyměňovat intimní fotografie.. Poslal jsem jí naštěstí v neštěstí jen jednu fotografii a jedno krátké video.. Naléhala, abych jí poslal video s obličejem, to jsem ale naštěstí neudělal.. Přestal jsem jí odpovídat a po pár prozvoněních na instagramu k hovoru to vypadalo, že to vzdala... Pak mi ale poslala video na kterém byly chaty s některými mými blízkými a v něm fotografie s mým obličejem a video.. V ten moment mi začala posílat zprávy, ve kterých mě vydírala.. Vůbec jsem jí neodpovídal a hned ji nahlásil.. Psala zprávy těmto případům typické.. Jak mi zničí život, že se všichni z mého okolí k fotkám dostanou a podobně.. Hned jsem ji nahlásil, nahlásil jsem náš chat na instagramu a instagram mi do půl hodiny odpověděl,

že profil smazal a odebral možnost založení profilu nového.. Všechny zprávy jsem tímto ztratil.. Nevím, jak to má instagram pořešené skrz zakládání nových profilů z jiných e-mailů, ale docela se toho bojím.. Nevím, jestli má cenu tento případ nahlásit na policii zvláště, když jsem ztratil chaty s tímto profilem.. Budu rád za každou radu, moc si vážím toho, že jsem se mohl svěřit.. Přeji hezký den (věk 19)“

V naší online poradně se pravidelně věnujeme případům kyberšikany, která patří mezi nejčastější formy rizikového chování v online prostředí. Pomáháme obětem zvládnout problém, poskytujeme jim podporu a hledáme efektivní řešení. Kyberšikana je a bude tady asi pořád.

„Dobrý den, píšu ohledně kyberšikany, kterou momentálně prožívám. Celá tato situace začíná v srpnu minulého roku, kdy jsem kvůli šikaně v týmu spadla do depresí. V listopadu mi předepsali prášky a tou dobou jsem se začala bavit s mým dlouholetým kamarádem..... Bavili jsme se spolu asi po 2 letech, takže nám spolu bylo dobře. Po pár týdnech každodenního volání a hlavně hraní her začal mluvit o jedné holce. Říkal, jak skvělá je a jak celkově je perfektní. Něco mi na ní ale nesesedělo, protože také říkal věci, které dělala a které nebyly úplně morálně přijatelné. Tak mě napadlo jí napsat. Napsala jsem jí a ona mi začala nadávat (konverzace jsou v příloze). Po asi dvouhodinovém psaní jsem to vzdala. Kamarádovi jsem o tom říkala a četla jsem mu i ty zprávy, které mi psala. On ale řekl, že pro to měla důvod a že to je přijatelné. Další dva měsíce jsem mu říkala, ať se na ni vykašle, že to je špatný člověk a že mu jen ublíží. On ale na moji radu nedával. Jak jsem říkala na začátku, už nějakou dobu trpím psychickými problémy. On o tom věděl a vždy se mi snažil pomáhat. Několikrát mi říkal, že když mi prostě bude špatně nebo se bude cokoli dít, tak mu mám zavolat nebo ho jakkoliv kontaktovat. Večer mi bylo psychicky špatně a tak jsem mu napsala, že potřebuju nutně pomoci (konverzace je opět v příloze). Napsal mi, že mám chvíli počkat. Čekala jsem cca 30 minut, protože jsem mu věřila. On mi po 30 minutách napsal. Já na něj byla zcela oprávněně naštvaná, protože mi něco slíbil a pak se na mě vykašlal kvůli nějaké holce. Další den (včera), jsem s ním večer na rychlo volala, aby jsem mu řekla, jak moc mě to mrzí, že to udělal. Měla jsem v plánu mu odpustit, ale v tu chvíli mi napsala ta holka (viz. zase příloha).

Psala mi opravdu nehezké věci a já se mu tam rozbřečela. V tu chvíli jsem v sobě měla dvojnásobnou dávku svých prášků, ale stejně se mi podařilo brečet. Já mu to samozřejmě řekla, že mi píše a hlavně co mi píše a on mi řekl, že jí chápe a že pro to má vlastní důvod. Po nějaké době psaní jsem si jí zablokovala. Dnes mi napsal další profil. Chvilí jsem mu psala a pak jsem si ho zablokovala. Takto mi napsaly další dva profily. Pořád ty samé zprávy dokola o tom, jak strašná jsem a jak by jsem se měla jít zabít. Strašně mě to rozhodilo. Co mám dělat?“

„Dobrý den, Máme ve škole třídu, 7. ročník, kde mají dívky mezi sebou velmi nepokojné vztahy. Tedy je mezi nimi jedna agresorka, která mezi ně šíří zlo. V rámci třídy jsme v úvodu tohoto školního roku do této třídy pozvali Sdružení D, které nám vztahy ve třídě zmapovalo a s kolektivem pracovalo. Tahle dívka z něj vyšla jako negativní člen třídy, jednoznačně zlá holka. Přes práci školní psycholožky se třídou, která pokračuje a navazuje na program Sdružení D, se nyní ostatní dívky této třídy začce vymezily a chrání samy sebe proti jejímu zlému chování jejich směrem. Ona to přestala dělat zde ve škole explicitně, nyní se snaží útočit na dívky přes chlapce ve třídě. Současně však, logicky, přešla na útoky přes sociální sítě, kde natáčí videa (že jsou hloupá je jedna věc), ale v nich uráží a mluví velmi zle o spolužačkách. Máme video jako doklad tohoto chování a já hledám relevantní a formální kroky, jak rodiče vymezit za školu. Totiž ostatní dívky se bojí a opravdu jsou z toho velmi vyděšené. Musím samozřejmě ochránit je, a tedy klima ve třídě. Je nějaká cesta přes rodiče, o kterou bych se mohla opřít, prosím? I třeba právně?“

„Mě dva kamarádi cizí kyber šikanují asi a mám tiktok a tam svůj obličej oni to vlastně screenshotnou a pak mi to spamujou do discordu a píšou že mě dají na doxbin. A mají asi i mojí ip adresu (věk 13)“

„Dobrý den, Píšu jménem 13ti leté dcery. Včera ji spolužačky založily zesměšňující profil na instagramu. Použily tajně pořízenou fotku ze školy a přidávají urážlivé příspěvky. Jak tomu zabránit? Účet jsme nahlásily, ale zřejmě se nic neděje. Můžu kontaktovat školu, ale stalo se to v den vysvědčení, takže řešení přes prázdniny bude obtížné. (věk 13)“

„Dobrý den, ráda bych věděla jak postupovat. Žák 9. roč. si natočil na telefon video, jak spolužák močí na WC (obličej a vše je tam vidět). Tento spolužák ho přiměl, aby tuto nahrávku smazal. Ten než tak učinil, ji přeposlal jiným dvěma spolužákům. Tímto se nahrávka rozšířila dále. Bylo to o přestávce na školních WC. (věk 14)“

S kyberšikanou úzce souvisí i ostrakizace, záměrné vyloučení jednotlivců z online skupiny nebo komunity. Tento typ sociálního vyloučení může mít na oběť vážné psychické dopady, včetně pocitů osamělosti, nízkého sebevědomí a úzkosti. Myslíme si, že přesně tento projev kyberšikany může existovat v každé třídě, nejčastěji toto monitorujeme na 1. stupni ZŠ.

„Dobrý den, chci Vás jako výchovná poradkyně školy poprosit o Vaše odborné vyjádření - žákyně ::: píše mimo školní výuku spolužačce ze 7. roč. ZŠ - jako reakci na označení `manipulant`. V důsledku toho se totiž postižené spolužačce dostalo ostrakismu, jelikož útočnice ostatní spolužačky navedla proti ní. A navedla je tak, že ony samy se teď ptají i v jiných třídách děvčat a chlapců, zda s ní kamarádí a proč..., příp. navádějí, aby s ní nekamarádili.“

Jedním z vážných problémů, kterými se v naší poradně zabýváme, je sexting - sdílení intimních materiálů mezi jednotlivci, často s nezralými nebo nedostatečně informovanými účastníky. Tento fenomén může vést k vážným následkům, jako je vydírání, ztráta soukromí, nebo dokonce šíření těchto materiálů bez souhlasu. Pomáháme obětem pochopit rizika sextingu a nabízíme podporu při řešení následných problémů, včetně právní pomoci, pokud je to nutné.

„Dobrý den, chtěla bych zažádat o pomoc. S jedním kamarádem jsem si psala a poslali si fotky a došlo pak na nahé. On si je vyscreenoval a teďka mě s nimi vydírá. Snažila jsem se to s ním vyřešit v klidu aby je smazal a on odporoval. Bojím se že to někam zveřejní nebo pošle a i mezi kamarády. Sice obličej tam na žádné fotce nemám, ale i tak mě vydírá na další dokud nepřijedu (vek neuveden)“

„No takže na Snapchatu jsem si vyměnila fotky s jedním panem s

*ciziny ale ten pan řekl ze to rozešle na por** stránky a ze k tomu da moje jméno na snapchatu aby to viděli lidi co mám delat? (věk 13)“*

„Dcera, 15, je obětí sextingu. Kluk, se kterým si delší dobu chatovala, jí poslal foto (dcera nechce blíže specifikovat, ale s velkou pravděpodobností se jedná o fotografii intimních partií chlapce). Poté fotku smazal s tvrzením, že se jednalo o omyl.“

„Dobrý den píšu protože nevím komu jinému si svěřit stalo se mi že mi jednou jedna 15 letá holka poslala nahou fotku a já se obávám že jsem ji někde zveřejnil i když to nebylo určitě chtěně ani jsem ji nevydíral k ničemu nenutil jeden právník říkal že mi v tomhle případě nic nehrozí ale chtěl jsem se zeptat i vás abych měl větší jistotu (i kdyby se to stalo tak mě to mrzí a určitě jsem to meudělal se zlým úmyslem) (věk 16)“

„Dobrý děn, řešíme ve škole s přeposíláním pornografických videí mezi dětmi. Dívka natočila několik videí a poslala je spolužákům. Nevíme, zda jsou videa i někde jinde kromě WhatsApp skupiny. Řešíme, jak můžeme autorce těchto videí pomoci dostat obsah z online prostoru. Je nějaká možnost videa vyhledat (jestli se někde nacházejí) a smazat je?(věk 40)

Online podvody jsou další problémy, kterým se v naší poradně zabýváme. Tato forma podvodného chování zahrnuje různé techniky, jako jsou falešné nabídky, phishing, investiční podvody či zneužívání citlivých osobních informací. Oběti těchto podvodů se často ocitají v těžké finanční nebo emocionální situaci.

„Dobrý den. Na FB vystupuje podvodnice, která nabízí na prodej různé zboží z druhé ruky a po zaslání peněz na účet přestane komunikovat. Jde o menší částky - do 1000 Kč - ale okradla už spoustu lidí. Na FB je i skupina lidí, které okradla. Chtěli bysme podat hromadné TO, ale nevíme, jak na to, když zároveň nechceme přes FB navzájem sdílet citlivé údaje - mohl by každý jednotlivě poslat PČR, co se mu stalo + printscreeny komunikace s tou paní? Jde to celé vyřídit elektronicky? Protože každý je samozřejmě odjinud... Jak označit, že se dotýčný připojuje k hromadnému TO? A na jaké oddělení policie se obrátit? S díky (věk 22)“

„Seznámila jsem se na internetu s mužem, nějakou dobu jsme se normálně bavily, zabrousili jsme na téma investic, po týdnu na mě naléhal, že mi ukáže jak na to, první investice byla v pořádku, peníze mi přišli na účet, další investice už dopadla jinak. Chtěla jsem investovat jen menší částku, on trval na tom, že čím víc tím líp, dokonce mi ten rozdíl sám poslal na účet aplikace SWX. Navigoval mě krok po kroku, ať mám víc a víc, když jsme skončily, řekl mi ať napíšu na jejich podporu kvůli výši daně. A v tu chvíli jsem se dozvěděla že prý musím do 72 hodin zaplatit nějakých 385000kč jinak prý peníze nedostanu a pokud do 3 dnů nezaplatil navyšuje se částka o skoro 100000kč každý den a pokud vůbec nezaplatil budou to řešit soudně. Je mi jedno že jsem přišla o 7000 korun to jsou drobné, potřebuji radu co dělat s tou jejich tzv. Daní. Mám strach abych neměla tahanice po soudech. (věk 35)“

„Stal jsem se obětí phishingu. Zčalo to tím že jsem asi otevřel email ve spamu, na žádný odkaz jsem neklikl a nic jsem nestahoval, pouze jsem ho otevřel. Do PC mi dostal trojského koně a podle jeho slov měl několik týdnů přístup k mé kameře, mikrofonu atd. Prý má záznamy o mě, moje foto a další. Vše zakončil předložením jedním z mých hesel. Zároveň mě vydírá že mým přátelům, rodině a dál, pošle video jak se sebeuspokojují. Všechno prý smaže pokud mu na anonymní kryptoměnový účet pošlu 500 amerických dolarů. (věk 17)“

„Dobrý den stal se mi podvod před pár dní na mém Steam účtu. Začalo to tím že si mě na discordu přidal profil který se vydával za společnost hellcase Říkal jsem si že to bude pravý profil ale zmýlil jsem se tento profil začal podezírat moji kartu že nejsem jejím vlastníkem a pak chtěl abych poslal 300dolarů aby si ověřili že kartu vlastním s tím že mi je vrátí napsal sem že si nemůžu dovolit tohle riskovat tak snížili na 50dolarů které jsem jim poslal ale samozřejmě nevrátili peníze také jsem dostal komunitní ban na službě Steam ale důvod který mi uvedli už byl divný byl to ban za nabízení podvodných předmětů na internetu včera jsem zjistil že se někdo přihlásil na můj účet chtěl sem si zabezpečit účet že bych si změnil heslo ale k tomu mě to nepustí a kartu jsem samozřejmě zablokoval.“ (věk 19)

„Na zaklade telefonického kontaktu se ozývám s prosbou o pomoc Manželka klikla na podvodnou reklamu s pracharem a poslala

celkem 500euro a ssmozrejme si myslí ze to není podvod prosím o pomoc me to nevěří ani když jí ukazují články tak jí někdo oblbnuł potreboval bych od nekoho nestranného poslat e-mail ze je to podvod vasi pomoci si velice vazim s pozdravem jelinek (vek 49)“

Na sociálních sítích se objevují různé problémy, které mohou mít závažné důsledky pro bezpečnost a psychické zdraví uživatelů. Mezi problémy, které mimo třeba kyberšikanu, sexting, online podvody řešíme patří i šíření dezinformací, ale i stalkování či kyberstalking a další různé druhy útoků spojené s Fakeprofily a další. Lidé, zejména mladší generace, jsou často vystaveni tlaku, existuje nevyžádaná pozornost, porovnávání s ostatními - **body shaming**, což může vést k úzkostem, depresím a dalším psychickým problémům.

„Dobrý den, dcera objevila na WhatsApp skupinu s názvem `Připojte co nejvíc lidí`, která má jako profilovou fotku snímek dcery (10 let), který vypadá jako vyfocený někde přes folii nebo z obrázku. Dcera tvrdí, že o skupině nic neví a na její existenci ji upozornila spolužačka. Prosím o radu, jak se zachovat, aby její fotka na profilu skupiny nebyla. (věk 10)“

„Dobrý den, Tento týden mi někdo krade účty na sociálních sítích - v úterý Facebook, dneska Instagram (psal zprávy a žádal o peníze jednu osobu), zároveň mi přišlo několik žádosti o obnovení hesla na další ig profil a microsoft účet. V příloze na screenschotech jsou emaily které nesedí s mým přihlašováním. Nevím jak situaci řešit a na koho se obrátit. Pokud je to ve vaší kompetenci, můtmete mi prosím poradit? (věk 25)“

„Hezký den. Obrátila jsem se na linku bezpečí se svým problémem a ty mě odkázali na vás. Bohužel jsem si všimla, že se za mě vydává někdo na instagramu. Účet je soukromý a podle všeho nemá žádné další příspěvky, bohužel je možné, že přes tento profil někdo pod zástěrkou mé identity píše lidem a dělá mi tak špatné jméno. Pro vysvětlení, jméno na profilu je falešné a není moje, problém je profilový obrázek - někdo ukradl fotku z mého profilu a nyní se za mě vydává. Tento účet i dlouho sledoval moje příspěvky a stories, bylo to poznat z aktivity, ke které má každý uživatel přístup. Bohužel i přes opakovaná nahlášení Instagram profil nesmazal - na moje nahlášení odpověděli, že nenašli nic proti jejich

pravidlům. Podle mojí domněnky hlášení kontrolují boti a nevidí, kde je problém. Informovala jsem známé a blízké, ty se také snažili profil nahlásit ale jsem už zoufalá, nic k řešení se zatím neděje a já se necítím dobře. V příloze posílám video, kde vidíte můj profil a následně ten falešný, bohužel mi nešlo přiložit obrázky. Předem děkuji za pomoc. (věk 22)“

„Přes můj snapchat účet se někdo vydává za mě. Chce od lidí peníze za mé nahé fotky. Moje rozhodně nejsou. Nevím co mám dělat. (věk 18)“

Problémy spojenými s herním prostředím, kde často dochází k nevhodnému chování mezi hráči, kteří mohou být agresivní, kradou herní profily, porušují pravidla. Potýkáme se také s různou formou zveřejněním fotografií a videí bez souhlasu, což je dalším citlivým tématem. Někdy nevědomky souhlasíme se sdílením svých osobních materiálů bez uvědomění si rizik, která s tím souvisejí. Nevhodné stránky a narušování soukromí jsou další problémy, které často řešíme. Uživatelé navštěvují, nebo dostávají odkaz na www stránky s nelegálním obsahem nebo se setkávají s nepovoleným sběrem osobních údajů.

„Dobrý den, byla jsem upozorněna na existenci stránek s naprosto šokujícím obsahem <https://watchpeopledie.tv/>. Tyto stránky jsou prý stále více populární mezi dětmi. Prosím proto o součinnost. (věk neuveden)“

„Dobrý večer, syn se seznámil na platformě DISCORD s kamarádem. Po jednodenním dopisování a telefonování jeden z nich vymyslel (nevím přesně čím to byl nápad), že budou od lidí kupovat SKINY (vylepšení na zbraně) do hry Cs2 (Counter strike 2) a nebudou posílat peníze. Nákupy se měly uskutečnit přes nově založený účet nebo již provozovaný účet, onoho kamaráda. Kamarád přišel s nápadem že je potřeba účet vybavit SKINY, tak aby jim syn poslal peníze na nákup nebo nějaké SKINY koupil v hodnotě cca 2000Kč. Toto syn odmítl. Po několika dnech kamarád syna informoval, že provedl onen obchod a prý získal SKINY v reálné hodnotě 12000Kč za které prý nezaplatil. Syn kamaráda nabádal aby takto získané SKINY vrátil. V tuto chvíli nastala změna v komunikaci a onen kamarád se spojil s podvedeným a začali synovi vyhrožovat. Komunikace je přiložena v příloze (je plná

nadávek vulgárních slov). Tato situace trvala 2 až tři dny a následně se mi syn svěřil. Ke kamarádovi a podvedenému se přidal nějaký třetí člověk, který vystupuje jako kamarád podvedeného (budu mu říkat kamarád 2). Tato trojice vede spolu živou konverzaci na DISKORDU a neustále tlačí, vyhrožují aby zaplatil cca 12000 Kč. Mezi onou trojicí probíhá živá komunikace jako mezi kamarády a není tam ani náznak toho, že by onen synův kamarád měl být vlastně také podezřelí. Po mém rozhovoru s onou trojicí jsem nabyl dojmu, že celá tato situace je předem domluvená a vždy čeká na nějakého důvěřivce jako mého syna. (věk 13)“

„Dobrý den, dnes přišla řádkyně za mnou a třídí s tím, že ji vyfotil a následně fotku vyvěsil na Instagram bývalý žák naší školy. Vyfotil ji venku, mimo školu. Řádkyně s focením samozřejmě nesouhlasila, říkala mu, ať ji nefotí a nenatáčí, o zveřejnění na Ins se dozvěděla od kamarádky, která to viděla, fotku si vyfotila a dnes nám to donesly ukázat. Prosím jak řešit situaci, která se nestala ve škole a udělal ji náš bývalý žák? Řešením asi bude přenechat řešení na rodičích, jelikož se jedná o prostor mimo školu a cizího žáka. Je to tak? Děkuji za odpověď. (Učitel)“

„Kamarádka se přes Roblox seznámila s jedním sedmnáctiletým klukem ze Srbska. Viděla jsem, že si posílají srdíčka a pusinky, volají si, ale rozhodla jsem se to nijak nedramatizovat. Před pár dny se jí ale ten Srb zeptal, co by dělala, kdyby s ním byla v jedné posteli. Ona napsala že neví a on odpověděl, že by s ní celou noc souložil. Hned na to jí začal opakovaně posílat fotky s texty, jak moc s ní chce spát a obrázky jejich dvou Roblox postav, jak spolu souloží ve hře. (přes kterou se mimochodem seznámili) Několikrát jsme jí s pár kamarádkami domlouvaly, ať si ho zablokuje a smaže, protože to co jí posílá mi přijde dost nevhodné. Ona nás však vůbec neposlouchá a když jsem se jí zeptala, proč si ho nesmaže, tak mi odpověděla, že to jí posílá se jí líbí. :(Dnes jsme se jí už po několikáté pokusily domluvit, ale ona nám odpověděla „Nechte ho bejt, on mě miluje.“ Poprosila jsem jí jestli by mi ukázala, co jí napsal a začínám se bát, že jí začíná manipulovat, aby mu posílala soukromé fotografie. (Její rodiče vědí že si s ním píše, ale neví o těch fotkách.) (věk 12)“

„Dobrý den, obracím se na Vás s prosbou o radu/pomoc. Můj muž mi čte zprávy, které si posílám přes Whatsapp a to dokonce i ty co

jsem smazala. Whatsapp používám na mobilu i na počítači. Dále máme sdílený rodinný google účet, abychom přes to mohli sdílet společně fotky, dříve i polohu, také přes toto máme nastavený family link na kontrolu aktivity dětí na mobilu. Prosím o radu, co mám udělat, aby se mi nedostal do zpráv na whatsapp. Už se bojím cokoliv napsat i přes zprávu v mobilu nebo i telefonovat, protože nevím jak tyto informace získává. Koupila jsem si nový počítač a nový telefon, ale než to vše zapojím, bojím se abych s tím nepřetáhla i nějaký program nebo něco, přes co se k těm zprávám dostane. Popravdě jsem do nedávna myslela, že když konverzaci smažu, tak je nedostupná, ale bohužel to tak není. Přečetl i toto. Prosím o radu, co a kde zkontrolovat, aby se toto neopakovalo. Domluva s ním bohužel není možná.“ (věk 40)

„Dobrý den, je v pořádku, pokud se na internetu veřejně posuzuje lékař, který má 2500 pacientů a na facebookových stránkách `.....`, které čte celé město ho jeho deset bývalých pacientů a jejich kamarádů hodnotí jako: kdyby tam místo něj seděl fíkus, nebo u veterináře je lepší péče a podobně, včetně zesměšňování jeho příjmení? Jak se mohu bránit? Správci už 6 hodin nereagují na moje upozornění... Děkuji moc. (věk 56)“

Ač vemni neradi, zabýváme případy, které zahrnují náznaky **sebepoškozování**, což je vážný problém, který může být spojen s online šikanou, tlakem na vzhled nebo citovými problémy, které si lidé procházejí v souvislosti s digitálním prostředím. Další častou problematikou jsou nezvládnuté rozchody, které v online prostoru mohou vést k mnoha emocionálním a právním problémům. Po rozpadu vztahu mohou nastat situace, kdy jedna strana zasahuje do soukromí druhé, např. prostřednictvím šíření osobních materiálů, stalkingem nebo vyhrožováním.

„Psychická poruch emočně nestabilní trauma z dětství a sebepoškozování (věk 14)“

„Dobrý den, necelý měsíc zpět jsem se rozešla se svým přítelem. Byl do mě velmi zamilovaný, ale ja jeho city neopětovala tudíž jsem si myslela, že bude lepší to ukončit, hlavně jsme se před rozchodem hádali 3 týdny v kuse. Mojí první chybou bylo to, že jsem mu to napsala přes smsku, ale poté jsem mu nabídla, že to můžeme vyřešit osobně. Neustále mi volal i když jsem s ním

telefonovat nechtěla, jelikož mě urážel a nadával mi (špína, kurva, dobrá jen na sex atd). Nejdříve jsem si ho zablokovala po několika hodinovém dohadování, jelikož jsem byla unavená. Mam od něho asi 20 zmeškaných hovorů. Když nemohl psát přes sms tak se mě snažil kontaktovat přes všechny sociální sítě kde jsem si ho následně také zablokovala. Když nemohl kontaktovat mě začal vypisovat mému kamarádovi. Začal mu psát výhružné zprávy, že jestli mu neodepíšu tak napíše mému ex příteli, kamarádce i mému otci, protože si myslel, že důvodu našeho rozchodu je podvod což nebyla pravda. Nedokázal překousnout, že jsem ho prostě nemilovala. Tvrdí, že jsem po našem rozchodu měla intimní vztah s několika muži a rozesílala polonahé fotky což není pravda. Také mi znovu začal vyhrožovat, že pokud se s ním nesejdu abychom to vyřešili tak natočí video, kde mě pošpiní a všem řekne jaká nechutná osoba jsem a dá ho na internet. Upřímně není mi to příjemné číst si jen výhružky a nadávky z jeho strany. Mohu s tím jít na policii? Děkuji (věk 19)“

V naší poradně si velmi vážíme spolupráce s Linkou bezpečí, která nám občas nějaký případ přesměruje, což vlastně platí i u nás, neboť i E-Bezpečí doporučuje z různých důvodů obětem kontakt s linkou bezpečí.

Jsme rádi, že můžeme poskytovat pomoc lidem, kteří se ocitli v těžkých situacích, a i nadále budeme pracovat na zvyšování povědomí o bezpečném chování v online prostředí. Naše poradna tak zůstává klíčovým místem pro hledání podpory a řešení v oblasti online bezpečnosti.

Pokud se rozhodnete obrátit na naši poradnu, nebojte se svěřit se s tím, co vás trápí, i když to nemusí být snadné. Naše poradna je bezpečným místem, kde můžete sdílet své problémy bez obav. Nabízíme vám bezplatnou a zcela anonymní pomoc, abyste se cítili v bezpečí a věděli, že vaše soukromí bude respektováno. Jsme tu, abychom vám poskytli podporu a pomohli najít cestu z obtížné situace. Poradna je k dispozici na www.napisnam.cz. Další informace o bezpečném chování na internetu naleznete na našem webu www.e-bezpeci.cz a také na našem kanálu na YouTube www.youtube.com/ebezpeci. Sledovat nás můžete také na Facebooku, Instagramu a X.

Poděkování: Poradna E-Bezpečí funguje díky podpoře partnerů, kterým patří velké poděkování za jejich pomoc a důvěru. Mezi naše sponzory patří: Ministerstvo vnitra ČR, Statutární město Olomouc, Olomoucký kraj, O2 Czech Republic a Nadace ČEZ.

pro E-Bezpečí
Pavel Schweiner
Univerzita Palackého v Olomouci